

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور - پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان

عنوان:

بررسی عوامل مؤثر بر پارامترهای رشد و تولید
ماهی سی باس آسیایی (*Lates calcarifer*) در قفس های مستقر
در آبهای جزیره قشم (استان هرمزگان)

مجری:

محمد رضا زاهدی

شماره ثبت

۵۸۵۵۲

وزارت جهاد کشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور - پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای عمان

عنوان طرح/پروژه: بررسی عوامل موثر بر پارامترهای رشد و تولید ماهی سی باس آسیایی (*Lates calcarifer*) در قفس های مستقر در آبهای جزیره قشم (استان هرمزگان)

کد مصوب: ۹۶۱۵۵۸-۹۶۰۶۳-۰۸۱-۱۲-۷۵-۱۲

نام و نام خانوادگی نگارنده/ نگارندگان: محمدرضا زاهدی

نام و نام خانوادگی مجری مسئول (اختصاص به پروژه ها و طرح های ملی و مشترک دارد): -

نام و نام خانوادگی مجری: محمدرضا زاهدی

نام و نام خانوادگی همکار(ان): کیومرث روحانی قادیکلای، حجت اله فروغی فرد، مریم معزی، عیسی

عبدالعلیان، سید رضا سید مرتضایی، غلامعلی اکبر زاده چماچایی، رامین کریم زاده، سیامک بهزادی، محسن

گذری، عبدالرسول دریایی، قاسم عسکری

نام و نام خانوادگی مشاور(ان): عباس متین فر

نام و نام خانوادگی ناظر(ان): -

محل اجرا: استان هرمزگان

تاریخ شروع: ۱۳۹۶/۶/۱

مدت اجرا: ۲ سال

ناشر: موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

تاریخ انتشار: سال ۱۳۹۹

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است. نقل مطالب، تصاویر، جداول، منحنی ها و نمودارها با ذکر مأخذ بلامانع است.

«سوابق طرح یا پروژه و مجری مسؤل / مجری»

طرح/پروژه: بررسی عوامل موثر بر پارامترهای رشد و تولید ماهی سی باس آسیایی (*Lates calcarifer*) در قفس های مستقر در آبهای جزیره قشم (استان هرمزگان)

کد مصوب: ۹۶۱۵۵۸-۹۶۰۶۳-۰۸۱-۱۲-۷۵-۱۲

شماره ثبت (فروست): ۵۸۵۵۲ تاریخ: ۱۳۹۹/۹/۱۴

با مسئولیت اجرایی جناب آقای محمدرضا زاهدی دارای مدرک تحصیلی دکتری در رشته مهندسی محیط زیست می باشد.

پروژه توسط داوران منتخب بخش اصلاح نژاد و تکثیر و پرورش

آبزیان در تاریخ ۱۳۹۹/۸/۱۸ مورد ارزیابی و با رتبه خوب تأیید

گردید.

در زمان اجرای پروژه، مجری در:

ستاد پژوهشکده مرکز ایستگاه

با سمت کارشناس در پژوهشکده اکولوژی خلیج فارس و دریای

عمان مشغول بوده است.

عنوان	«فهرست مندرجات»	صفحه
چکیده	۱
۱ - مقدمه	۲
۱-۱ - کلیات	۵
۱-۱-۱ - ماهی باس دریایی آسیایی (<i>Lates calcarifer</i> , Bloch, 1790)	۵
۱-۱-۲ - طبقه بندی ماهی باس دریایی آسیایی	۵
۱-۱-۳ - پرورش ماهی در قفس	۸
۱-۲ - سوابق تحقیق با تاکید بر نتایج آن	۹
۱-۳ - اهداف پروژه	۱۳
۲ - مواد و روش ها	۱۴
۳ - نتایج	۱۸
۴ - بحث	۲۴
۵ - نتیجه گیری و پیشنهادها	۳۱
منابع	۳۳
چکیده انگلیسی	۳۷

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی برخی عوامل موثر بر رشد و تولید ماهی باس دریایی آسیایی *Lates calcarifer* (Bloch, 1790) در قفس های پرورش ماهی در استان هرمزگان و جنوب جزیره قشم (با نام محلی منطقه ریگو (Reegou))، در سال ۱۳۹۶ صورت گرفت. بچه ماهیان با اندازه های ۵۰ گرمی از شرکت راموز بوشهر تهیه و در قفس های مربوط به شرکت طلایه داران امین قشم در منطقه ریگو ذخیره سازی شد. تعداد ۱۲ قفس از نوع پلی اتیلنی شناور، جنس تورها پلی آمید (PA) به تعداد یک حلقه و با قطر ۲۲ و عمق ۱۰ متر احداث و نصب شده اند. تراکم نگهداری بچه ماهیان به میزان ۱۳ قطعه بچه ماهی در مترمکعب با وزن متوسط ۵۰ گرم ذخیره سازی گردید. زمان ذخیره سازی ابتدای مرداد ماه بوده و دوره پرورش ۲۲۸ روز در نظر گرفته شد. زیست سنجی ماهیان به صورت ماهیانه با استفاده از ترازوی دیجیتال با دقت ۰/۱ گرم صورت گرفت، و پارامترهای رشد مورد سنجش قرار گرفت. همچنین میزان پروتئین، چربی، خاکستر و رطوبت نمونه های غذا در اندازه های مختلف اندازه گیری شد. ماهیان بر اساس اندازه و اشتها به میزان ۰/۸ تا ۴٪ وزن بدن به میزان ۲ تا ۵ بار در روز با غذای اکستروود غذایی شدند و پارامترهای آب شامل، اکسیژن، دما، شوری و pH به وسیله دستگاه CTD به صورت ماهیانه اندازه گیری شد. نتایج نشان داد که در طول دوره بررسی دما بین ۲۲/۶۳ تا ۳۰/۸۴ درجه سانتیگراد، شوری بین ۳۷ تا ۳۷/۳ قسمت در هزار، اکسیژن محلول ۳/۲۹ تا ۵/۳۵ میلی گرم بر لیتر، pH بین ۸ تا ۸/۹۵ متغیر بوده است. از بین فاکتورهای غیر زیستی، دما یکی از مهمترین عوامل تاثیر گذار بر رشد ماهیان بود. نتایج نشان داد که سایر عوامل غیر زیستی تاثیر چندانی بر میزان رشد این گونه در استان هرمزگان نداشته اند. میزان پروتئین و چربی خام به ترتیب بین ۴۴/۸ تا ۴۸ و ۱۵/۵ تا ۱۷/۲٪ بسته به اندازه غذا متغیر بود. میزان ضریب تبدیل غذایی FCR در پایان دوره پرورش ۱/۶۸ و بازماندگی ماهیان ۶۶/۵٪ محاسبه شد. میانگین نهایی وزن بدن در پایان دوره پرورش ۷۹۷/۲۴ گرم و میانگین روزانه افزایش وزن بدن (ADGR) ۳/۲۸ گرم و ضریب رشد ویژه (SGR) نیز ۱/۱۷ بدست آمد. نتایج این تحقیق نشان داد که ماهی باس دریایی آسیایی در شرایط آب و هوایی هرمزگان، رشد مورد انتظار را نداشته است و به نظر می رسد یکی از پارامترهای موثر و محدود کننده تغییرات زیاد دمایی و کوتاه بودن شرایط مناسب دمایی مناسب برای رشد این گونه در قفس های پرورشی بوده است.

کلمات کلیدی: ماهی باس دریایی آسیایی، قفس، رشد، بازماندگی، هرمزگان